

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α¹

[Greeting]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου² κατ' επιταγην Θεου³ Σωτηρος ημων και⁴ Κυριου Ιησου Χριστου⁵ της ελπιδος ημων, 2 Τιμοθεω, γνησιω τεκνω εν πιστει: Χαρις, ελεος, ειρηνη απο Θεου Πατρος ημων⁶ και Χριστου Ιησου του Κυριου ημων.

[Opening considerations]

[Paul refers to their last conversation]

1.3 Καθως παρεκαλεσα σε προσμειναι εν Εφεσω, πορευομενος εις Μακεδονιαν, ινα παραγγειλης τισιν μη ετεροδιδασκαλειν 4 μηδε προσεχειν μυθους και γενεαλογιας απεραντοις, αιτινες ζητησεις⁷ παρεχουσιν μαλλον η οικονομια⁸ Θεου την εν πιστει· 5 το δε τελος της παραγγελιας εστιν αγαπη, εκ καθαρης καρδιας και συνειδησεως αγαθης και πιστεως ανυποκριτου· 6 ων τινες αστοχησαντες εξετραπησαν εις ματαιολογιαν, 7 θελοντες εινα νομοδιδασκαλοι, μη νοουντες μητε α λεγουσιν μητε περι τινων διαβεβαιουνται.

[What the law is for]

8 Οιδαμεν δε οτι καλος ο νομος εαν τις αυτω νομιμως χρηται, 9 ειδως⁹ τουτο, οτι δικαιω νομος ου κειται, ανομοις δε και ανυποτακτοις, ασεβει¹⁰ και αμαρτωλοις, ανοσιοις και βεβηλοις, πατραλοιας¹¹ και μητραλοιας,¹² ανδροφονοις, 10 πορνοις, αρσενοκοιταις, ανδραποδισταις, ψευσταις, επιορκοις, και ει τι ετερον τη υγιαίνουση διδασκαλια αντικειται 11 κατα το ευαγγελιον της δοξης του μακαριου Θεου, ο επιστευθην εγω.

[The grace of God]

12 Και¹³ χαριν εχω τω ενδυναμωσαντι¹⁴ με Χριστω Ιησου¹⁵ τω Κυριω ημων, οτι πιστον με ηγησατο, θεμενος εις διακονιαν· 13 τον¹⁶ προτερον οντα βλασφημον και διωκτην και υβριστην· αλλα¹⁷ ηληθην, οτι αγνωων εποιησα εν απιστια· 14 υπερεπλεονασεν δε η χαρις του Κυριου ημων, μετα πιστεως και αγαπης της εν Χριστω Ιησου. 15 Πιστος ο λογος και πασης αποδοχης αξιος: οτι Χριστος Ιησους ηλθεν εις τον κοσμον αμαρτωλους σωσαι— ων πρωτος ειμι εγω· 16 αλλα δια τουτο ηληθην, ινα εν εμοι, πρωτω,¹⁸ ενδειξηται Ιησους Χριστος¹⁹ την πασαν²⁰ μακροθυμιαν, προς υποτυπωσιν των μελλοντων πιστευειν επ' αυτω

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD. I venture to affirm to the reader that all original wording of 1 Timothy is preserved in this edition, if not in the Text, at least in the apparatus. "Diminish not a word" Jeremiah 26:2 (see Deut. 4:2 and Luke 4:4, "every word" [as in 99.6% of the MSS]). The last note at the end of this book gives explanation about the apparatus.

² ιησου χριστου f³⁵ A [97%] RP, HF, OC, TR, CP || ~ 21 x [2%] NU || --- [1%]

³ θεου f³⁵ xA [90%] RP, HF, OC, TR, NU || θεου πατρος και [10%] CP

⁴ και f³⁵ xA [90%] RP, HF, OC, TR, NU || --- [10%] CP

⁵ κυριου ιησου χριστου f³⁵ x [90%] RP, HF, OC, TR || 23 [2%] CP || ~ 32 A [8%] NU

⁶ ημων f³⁵ [96%] syr, sa, RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, I [4%] lat, bo, NU

⁷ ζητησεις f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || εκζητησεις xA [3%] NU

⁸ οικονομιαν rel || οικοδομιαν [1%] TBS

⁹ ειδως rel || οιδως CP

¹⁰ ασεβει f³⁵ xA [80%] HF, OC, CP, NU || ασεβεισιν [20%] RP, TR (Some TRs have the shorter form.)

¹¹ πατραλοιας f³⁵ [45%] || πατραλωαις [10%] TR || πατραλοιας [5%] || πατρολωαις xA [34%] RP, HF, OC, CP, NU || πατρολοιας [5%] || πατριλοιας [1%] (Liddell & Scott give πατραλοιας and μητραλοιας as the basic forms. But there may be a significant difference in meaning—the basic form would properly be a 'striker', not a 'killer', which makes better sense, since the very next crime listed is 'murder'.)

¹² μητραλοιας f³⁵ [45%] || μητραλωαις [5%] TR || μητρολωαις xA [40%] RP, HF, OC, CP, NU || μητρολοιας [5%] || μητρολοιας [5%]

¹³ και f³⁵ [92%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, I [8%] NU

¹⁴ ενδυναμωσαντι f³⁵ A, I [90%] RP, HF, OC, TR, NU || ενδυναμουντι x [10%] CP

¹⁵ ιησου rel || --- CP

¹⁶ τον f³⁵ [95%] RP, HF, OC, TR, CP || το xA, I [5%] NU

¹⁷ αλλα rel || αλλ [5%] OC, TR

¹⁸ πρωτω rel || πρωτον [15%] CP

¹⁹ ιησους χριστος f³⁵ x [93%] RP, HF, OC, TR, CP || ~ 21 A [5%] NU || 1 [1%] || 2 [0.5%] || 1 ο 2 [0.5%]

²⁰ πασαν f³⁵ [94%] RP, HF, OC, TR, CP || απασαν xA [5%] NU || --- [1%]

εις ζωνη αιωνιον. 17 Τω δε Βασιλει των αιωνων, αφθαρτω, ακορατω, μονω σοφω¹ Θεω, τιμη και² δοξα εις τους αιωνας των αιωνων. Αμην.

[A charge to Timothy]
[Wage the good warfare]

1.18 Ταυτην την παραγγελιαν παρατιθειμαι σοι, τεκνον Τιμοθεε, κατα τας προαγουσας επι σε προφητειας, ινα στρατευη εν αυταις την καλην στρατειαν, 19 εχων πιστιν και αγαθην συνειδησιν (ην τινες απωσαμενοι περι την πιστιν εναυαγησαν· 20 ων εστιν ‘Υμεναιος³ και Αλεξανδρος—οὗς παρεδωκα τω Σατανα ινα παιδευθωσιν μη βλασφημειν).

[About prayer]

2.1 Παρακαλω ουν πρωτον παντων ποιεισθαι δεησεις, προσευχας, εντευξεις, ευχαριστιας,⁴ ὑπερ παντων ανθρωπων 2—ὑπερ βασιλεων και παιτων των εν ὑπεροχη οντων, ινα ηρεμον⁵ και ἡσυχιον βιον διαγωμεν εν παση ευσεβεια και σεμνοτητι. 3 Τουτο γαρ⁶ καλον και αποδεκτον ενωπιον του Σωτηρος ἡμων Θεου, 4 ὃς παντας ανθρωπους θελει σωθηναι και εις επιγνωσιν αληθειας ελθειν. 5 Εἰς γαρ Θεος, εἰς και μεσιτης Θεου και ανθρωπων—ανθρωπος!—Χριστος Ιησους,⁷ 6 ὁ δους ἑαυτον αντιλυτρον ὑπερ παντων (το μαρτυριον καιροις ιδιοις), 7 εις ὃ ετεθην εγω κηρυξ και αποστολος—αληθειαν λεγω εν Χριστω,⁸ ου ψευδομαι—διδασκαλος εθνων εν πιστει και αληθεια.

8 Βουλομαι ουν προσευχεσθαι τους ανδρας εν παντι τοπω, επαιροντας ὄσιους χειρας χωρις οργης και διαλογισμου.⁹ 9 Ὡσαυτως και τας¹⁰ γυναικας, εν καταστολη κοσμιω μετα αιδους και σωφροσυνης κοσμειν ἑαυτας· μη εν πλεγμασιν ἢ¹¹ χρυσω¹² ἢ μαργαριταις ἢ ἱματισμω πολυτελει, 10 αλλ’, ὃ πρεπει γυναιξιν επαγγελομεναις θεοσεβειαν, δι’ εργων αγαθων.

[About women]

11 Γυνη εν ἡσυχια μαθηταιτω, εν παση ὑποταγη. 12 Γυναικι δε διδασκειν¹³ ουκ επιτρεπω, ουδε αυθεντειν ανδρος, αλλ’ ειναι εν ἡσυχια. 13 Αδαμ γαρ πρωτος επλασθη, ειτα Εua. 14 Και Αδαμ ουκ ηπατηθη· ἢ δε γυνη, απατηθεισα,¹⁴ εν παραβασει γεγονεν. 15 Σωθησεται δε δια της Τεκνογονιας—εαν μεινωσιν εν πιστει και αγαπη και ἁγιασμω, μετα σωφροσυνης.

[Qualifications]
[Of overseers]

3.1 Πιστος ὁ λογος· ει τις επισκοπης ορεγεται, καλου εργου επιθυμει. 2 Δει ουν τον επισκοπον ανεπιληπτον¹⁵ ειναι, μιας γυναικος ανδρα, νηφαλιον,¹⁶ σωφρονα, κοσμιον, φιλοξενον, διδακτικον, 3 μη παροινον, μη πληκτην, μη αισχροκερδη,¹⁷ αλλ’¹ επιεικη,

¹ σοφω f³⁵ (98%) sy^h,RP,HF,OC,TR,CP || --- xA (1.7%) lat,sy^p,cop,NU || part of a larger omission (0.3%) (The omission is unfortunate.)

² και f³⁵ xA [50%] RP,HF,OC,TR,NU || --- [50%] CP

³ υμεναιος rell || υμενεος A [10%]

⁴ ευχαριστιας rell || ευχαριστειας [15%]

⁵ ηρεμον rell || ἡρεμον [20%]

⁶ γαρ f³⁵ [97%] RP,HF,OC,TR,CP || --- xA [3%] NU

⁷ χριστος ιησους rell || ~ 21 [10%] CP

⁸ εν χριστω f³⁵ x [85%] RP,HF,OC,TR,CP || --- A [15%] lat,syr,cop,NU (OC has small print.)

⁹ διαλογισμου rell || διαλογισμων [10%]

¹⁰ και τας f³⁵ (94.7%) RP,HF,OC,TR,CP || 1 (3.4%) [NU] || --- xA (1.5%) || two other variants (0.3%) (τας γυναικας is parallel to τους ανδρας, so the majority variant is correct.)

¹¹ η f³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP || και xA [4%] NU || --- [1%]

¹² χρυσω f³⁵ x [85%] RP,HF,OC,TR || χρυσιω A,I [5%] NU || αργυριω και χρυσιω [10%] (CP)

¹³ γυναικι δε διδασκειν f³⁵ [90%] RP,HF,OC,TR,CP || ~ 321 xA [10%] NU

¹⁴ απατηθεισα f³⁵ [94%] RP,HF,OC,TR,CP || εξαπατηθεισα xA [6%] NU

¹⁵ ανεπιληπτον f³⁵ [97%] RP,HF,OC,TR,CP || ανεπιληπτον xA [3%] NU

¹⁶ νηφαλιον f³⁵ xA [40%] OC,CP,NU || νηφαλεον [50%] RP,HF,TR || νηφαλαιον [8%] || νηφαλειον [2%]

¹⁷ μη αισχροκερδη f³⁵ (69.9%) RP,HF,OC,TR,CP || --- xA (30.1%) NU (Who wants to offend those with the means to make substantial contributions to the church coffers? So why talk about shady dealings? The omission is surely inferior.)

αμαχον, αφιλαργυρον· 4 του ιδιου οικου καλως προισταμενον, τεκνα εχοντα εν υποταγη μετα πασης σεμνοτητος 5 (ει δε τις του ιδιου οικου προστηναι ουκ οιδεν, πως εκκλησιας Θεου επιμελησεται?)· 6 μη νεοφυτον, ινα μη τυφωθεις εις κριμα εμπειση του διαβολου. 7 Δει δε αυτον² και μαρτυριαν καλην εχειν απο των εξωθεν, ινα μη εις ονειδισμον εμπειση και παγιδα του διαβολου.

[Of deacons]

8 Διακονους ωσαυτως σεμνους, μη διλογους, μη οινω πολλω προσεχοντας, μη αισχροκερδεις, 9 εχοντας το μυστηριον της πιστεως εν καθαρα συνειδησει. 10 Και ουτοι δε δοκιμαζεσθωσαν πρωτον· ειτα, διακονειτωσαν, ανεγκλητοι οντες.

[Of 'deaconesses']

11 Γυναικας ωσαυτως σεμνας, μη διαβολουσ, νηφαλιουσ,³ πιστας εν πασιν.

[Of deacons, again]

12 Διακονοι εστωσαν μιας γυναικος ανδρες, τεκνων καλως προισταμενοι και των ιδιων οικων. 13 Οι γαρ καλως διακονησαντες βαθμον εαυτοις καλον περιποιουνται και πολλην παρρησιαν εν πιστει τη εν Χριστω Ιησου.

[God in flesh]

14 Ταυτα σοι γραφω, ελπίζων ελθειν προς σε ταχιον,⁴ 15 εαν δε βραδυνω, ινα ειδης πως δει εν οικω Θεου αναστρεφεισθαι, ητις εστιν εκκλησια Θεου ζωντος, στυλος και εδραιωμα⁵ της αληθειας. 16 Και ομολογουμενωσ μεγα εστιν το της ευσεβειας μυστηριον: Θεος⁶ εφανερωθη εν σαρκι, εδικαιωθη εν πνευματι, ωφθη αγγελοις, εκηρυχθη εν εθνεσιν, επιστευθη εν κοσμω, ανεληφθη⁷ εν δοξη!

[About doctrine]

[Things taught by demons]

4.1 Το δε Πνευμα ρητως λεγει οτι εν υστεροις καιροις αποστησονται τινες της πιστεως, προσεχοντες πνευμασιν πλανοις⁸ και διδασκαλιας δαιμονιων 2—εν υποκρισει ψευδολογων κεκαυτηριασμενων⁹ την ιδιαν συνειδησιν, 3 κωλυοντων γαμειν, απεχεσθαι βρωματων α ο Θεος εκτισεν εις μεταληψιν¹⁰ μετα ευχαριστιας¹¹ τοις πιστοις και επεγνωκοσι¹² την αληθειαν. 4 'Οτι παν κτισμα Θεου καλον, και ουδεν αποβλητον μετα ευχαριστιας λαμβανομενον, 5 αγιαζεται γαρ δια λογου Θεου και εντευξεωσ.

[A good servant of Jesus Christ]

6 Ταυτα υποτιθεμενος τοις αδελφοις καλος εση διακονος Ιησου Χριστου,¹³ εντρεφομενος¹⁴ τοις λογοις της πιστεως και της καλης διδασκαλιας η παρηκολουθηκας. 7 Τουσ δε βεβηλους και γραωδεις μυθουσ παραιτου· γυμναζε δε σεαυτον προς ευσεβειαν.

¹ αλλ f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || αλλα xA [3%] NU

² αυτον f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, I [3%] NU

³ νηφαλιουσ f³⁵ xA, C [40%] OC, CP, NU || νηφαλεουσ [50%] RP, HF, TR || νηφαλιουσ [8%] || νηφαλεασ [2%]

⁴ ταχιον f³⁵ x (92.5%) RP, HF, OC, TR, CP || ταχειον (5.4%) || εν ταχει A, C (2%) NU

⁵ εδραιωμα rel || εδραιωμα [15%]

⁶ θεος f³⁵ A, C^v [98.5%] Lect, RP, HF, OC, TR, CP || ος x [1%] sy^{pal}, NU || ο D, lat, sy^{p, h⁷}, cop? || ω 061 || ος θεος 256 (For an explanation of this statement of evidence, and a discussion of the implications, please see the [third](#) edition of *Identity*, footnote 5 on pages 71-2.) [The variant chosen by NU is a grammatical impossibility (no antecedent for the pronoun), besides being a stupidity. What is a 'mystery' about any human male being manifested in flesh? All human beings have bodies. In the absence of concrete evidence, the claim that this is a quote lifted from a known hymn or poem becomes no more than a desperate attempt to 'save' a choice that besides being stupid is also perverse (because of the theological consequences).]

⁷ ανεληφθη f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || ανελημφθη xA, C [3%] NU

⁸ πλανοις f³⁵ xA, C [70%] RP, HF, OC, TR, NU || πλανης [30%] lat, CP

⁹ κεκαυτηριασμενων f³⁵ C, I [85%] RP, HF, TR, CP || κεκαυστηριασμενων xA [10%] OC, NU || και καυ(σ)τηριασμενων [5%]

¹⁰ μεταληψιν f³⁵ C [97%] RP, HF, OC, TR, CP || μεταλημψιν xA [3%] NU

¹¹ ευχαριστιας f³⁵ xC [90%] RP, HF, OC, TR, CP, NU || ευχαριστειας A [10%] (Also in verse 4.)

¹² επεγνωκοσι f³⁵ xC [80%] HF, OC, CP, NU || επεγνωκοσιν A [20%] RP, TR (Some TRs have the shorter form.)

¹³ ιησου χριστου f³⁵ [80%] RP, HF, OC, TR || ~ 21 xA, C [20%] CP, NU

¹⁴ εντρεφομενος rel || εκτρεφομενος [2%] CP

8 Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφελίμος, ἡ δὲ εὐσεβεία πρὸς πάντα ὠφελίμος ἐστὶν, ἐπαγγελίας¹ ἐχούσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης.

[A trustworthy word]

9 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἀξίος 10 (εἰς τοῦτο γὰρ καὶ² κοπιώμεν καὶ οὐκ ἐπιδοκίμομεθα):³ ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα⁴ πιστῶν.

[Watch your life and doctrine]

11 Παραγγέλλε⁵ ταῦτα καὶ διδάσκει. 12 Μήδεις σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου⁶ τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι,⁷ ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. 13 Ἐὼς ἐρχομαὶ προσέχε τῆ ἀναγνώσει, τῆ παρακλήσει, τῆ διδασκαλίᾳ. 14 Μὴ ἀμελεῖ τοῦ ἐν σοὶ χάρισματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθεσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτέρου. 15 Ταῦτα μελέτα· ἐν τοῦτοις ἴσθι, ἵνα σοὺ ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ ἐν⁸ πάσιν. 16 Ἐπέχε σεαυτῷ καὶ τῆ διδασκαλίᾳ· ἐπιμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντας σου.

[Relationships]

5.1 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπληξῆς, ἀλλὰ παρακαλεῖ ὡς πατέρα, νεώτεροὺς ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεώτερας ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ.

[Honor true widows]

3 Χήρας τιμὰ τὰς οὕτως χήρας. 4 Εἰ δὲ τις χήρα τέκνα ἢ ἐγγονα⁹ ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδίδοναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γὰρ ἐστὶν¹⁰ ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 Ἡ δὲ οὕτως χήρα καὶ μεμονωμένη ἠλπίκεν ἐπὶ τοῦ¹¹ Θεοῦ, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. 6 Ἡ δὲ σπαταλώσα ζῶσα τεθνήκεν.

7 Καὶ ταῦτα παραγγέλλε, ἵνα ἀνεπιληπτοὶ¹² ᾦσιν. 8 Εἰ δὲ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν¹³ οἰκείων, οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἠρηγῆται καὶ ἐστὶν ἀπίστου χειρῶν.

9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἐλαττον ἐτῶν ἔξῃκοιτα γεγονυῖα, ἕνος ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν ἐργοῖς καλοῖς μαρτυρούμενη—εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ¹⁴ ἐξενόδοχησεν, εἰ ἀγίων ποδᾶς ἐνίψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἐργῷ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν.

[About younger widows]

11 Νεώτερας δὲ¹⁵ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιασῶσιν τοῦ Χριστοῦ, γάμειν θέλουσιν, 12 ἐχούσαι κριμὰ ὅτι τὴν πρῶτην πίστιν ἠθετήσαν. 13 Ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιεργοί, λαλούσαι τὰ μὴ δεόντα. 14 Βούλομαι οὖν νεώτερας¹⁶ γάμειν, τεκνογονεῖν,

¹ ἐπαγγελίας f³⁵ [60%] OC || ἐπαγγελίαν xA [40%] RP, HF, TR, CP, NU (The form being ambiguous between genitive singular or accusative plural, copyists who took the form to be genitive would naturally change it to accusative, leaving it singular. In the context the accusative plural makes excellent sense, there being many promises.)

² καὶ f³⁵ [95%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, C [5%] NU

³ οὐκ ἐπιδοκίμομεθα f³⁵ [93%] lat, syr, cop, RP, HF, OC, TR, CP || ἀγωνιζόμεθα xA, C [7%] NU (Is not the variant chosen by NU inferior? Not even the Coptic goes along.)

⁴ μάλιστα rell || μάλιστα δε [10%]

⁵ παραγγέλλε rell || παραγγέλε [10%] CP (Also in 5:7 and 6:17.)

⁶ γίνου f³⁵ xA, C [90%] RP, HF, OC, TR, NU || γενου [10%] CP

⁷ ἐν πνεύματι f³⁵ (90.9%) RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, C, I (9.1%) lat, syr, cop, NU (That all three ancient versions omit 'in spirit' does give one pause, but 91% of the MSS I consider to be overwhelming. The omission could be a not very difficult case of homoiocoruton.)

⁸ ἐν f³⁵ (97.4%) RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, C (2.4%) NU || one other variant (0.2%)

⁹ ἐγγονα rell || ἐγγονα [10%]

¹⁰ ἐστὶν f³⁵ xA, C [85%] RP, HF, NU || ἐστὶν καλὸν καὶ [5%] OC, TR, CP || καλὸν καὶ ἐστὶν [10%]

¹¹ τοῦ f³⁵ A [97%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xC [3%] NU

¹² ἀνεπιληπτοὶ f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || ἀνεπιλημπτοὶ xA, C [3%] NU

¹³ τῶν f³⁵ C [97%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, I, 048 [3%] NU

¹⁴ εἰ rell || ἡ [2%] CP

¹⁵ δε rell || --- [10%]

¹⁶ νεώτερας f³⁵ xA, C [85%] RP, HF, OC, TR, NU || νεώτερας χήρας [15%] CP

οικοδεσποτειν, μηδεμιαν αφορμην διδοναι τω αντικειμενω λαιδοριας χαριν. 15 (Ηδη γαρ τινες εξετραπησαν οπισω του Σατανα.)

16 Ει τις πιστος ἢ¹ πιστη εχει χηρας, επαρκειτω αυταις και μη βαρεισθω ἢ εκκλησια, ἵνα ταις οντως χηραις επαρκεση.

[Honor elders]

17 Οἱ καλως προεστωτες πρεσβυτεροι διπλης τιμης αξιουσθωσαν, μαλιστα οἱ κοπιωντες εν λογω και διδασκαλια. 18 Λεγει γαρ ἡ Γραφη: “Βουν αλωιντα² ου φιμωσεις”, και “Αξιος ὁ εργατης του μισθου αυτου”.

19 Κατα πρεσβυτερου κατηγοριαν μη παραδεχου εκτος ει μη επι δυο ἢ τριων μαρτυρων. 20 Τους ἀμαρτανοντας ενωπιον παντων ελεγγε, ἵνα και οἱ λοιποι φοβον εχωσιν.

[Watch your step]

21 Διαμαρτυρομαι ενωπιον του Θεου και Κυριου Ιησου Χριστου³ και των εκλεκτων αγγελων ἵνα ταυτα φυλαξης χωρις προκριματος, μηδεν ποιων κατα προσκλησιν.⁴ 22 Χειρας ταχεως μηδενι επιτιθει, μηδε κοινωνει ἀμαρτιας αλλοτριας· σεαυτον ἄγνωτον τηρει.

23 Μηκετι ὑδροποτει, αλλ⁵ οινω ολιγω χρω δια τον στομαχον σου⁶ και τας πυκνας σου ασθειας.

24 Τινων ανθρωπων αἱ ἀμαρτιαι προδηλοι εισιν, προαγουσαι εις κρισιν, τισιν δε και επακολουθουσιν. 25 Ὅσαυτως και τα καλα εργα⁷ προδηλα εστιν⁸ και τα αλλως εχοντα κρυβηται ου δυνανται.⁹

[Slaves honor owners]

6.1 Ὅσοι εισιν ὑπο ζυγον δουλοι τους ιδιους δεσποτας πασης τιμης αξιους ἡγεισθωσαν, ἵνα μη το ονομα του Θεου και ἡ διδασκαλια βλασφημηται. 2 Οἱ δε πιστους εχοντες δεσποτας μη καταφρονειτωσαν ὅτι αδελφοι εισιν· αλλα μαλλον δουλευετωσαν, ὅτι πιστοι εισιν και αγαπητοι οἱ της ευεργεσιας αντιλαμβανομενοι.

[Conclusion to 'Relationships']

Ταυτα διδασκε και παρακαλει. 3 Ει τις ἑτεροδιδασκαλει και μη προσερχεται ὑγιανουσιν λογους, τοις του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, και τη κατ' ευσεβειαν διδασκαλια, 4 τετυφωται, μηδεν επισταμενος· αλλα νοσων περι ζητησεις και λογομαχιας, ἐξ ὧν γινεται φθονος, ερις,¹⁰ βλασφημιαι, ὑπονοιαι πονηραι, 5 διαπαρατριβαι¹¹ διεφθαρμενων ανθρωπων τον νουν και απεστερημενων της αληθειας, νομιζοντων πορισμον ειναι την ευσεβειαν. Αφιστασο απο των τοιουτων.¹²

[Concluding considerations]

[Godliness with contentment]

6.6 Εστιν δε πορισμος μεγας ἢ ευσεβεια μετα αυταρκειας. 7 Ουδεν γαρ εισηνεγκαμεν εις τον κοσμον, δηλον¹³ ὅτι ουδε εξενεγκειν τι δυναμεθα. 8 Εχοντες δε διατροφας¹ και

¹ πιστος η **f**³⁵ (97.6%) syr,RP,HF,OC,TR,CP || --- **κ**A,C,048 (2.2%) cop,NU || one other variant (0.2%) (Might the 'Alexandrian' variant be the result of homoioarcton?)

² αλωιντα **rell** || ἄλωιντα **f**^{35pt} [30%] || αλοουντα [5%]

³ κυριου ιησου χριστου **f**³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP || 23 [2%] || ~ 32 **κ**A [3%] NU (Is not the full form more appropriate for a solemn charge?)

⁴ προσκλησιν **f**^{35pt} A [75%] RP,HF,OC || προσκλισιν **f**^{35pt} **κ** [25%] TR,CP,NU (The majority reading, 'summons', fits the context better than does 'partiality'.)

⁵ αλλ **f**³⁵ [97%] RP,HF,OC,TR,CP || αλλα **κ**A [3%] NU

⁶ σου **f**³⁵ [96%] RP,HF,OC,TR,CP || --- **κ**A [4%] NU

⁷ καλα εργα **f**³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP || εργα τα καλα **κ**A [5%] NU

⁸ εστιν **f**³⁵ [80%] RP,HF,OC,TR,CP || εισιν [10%] || --- **κ**A [10%] NU

⁹ δυνανται **f**³⁵ A [70%] RP,HF,OC,NU || δυναται **κ** [30%] TR,CP

¹⁰ ερις **f**³⁵ **κ**A,048 [90%] sy^p,RP,HF,OC,TR,CP,NU || ερεις [10%] lat,sy^h,bo

¹¹ διαπαρατριβαι **f**³⁵ **κ**A [90%] RP,HF,CP,NU || παραδιατριβαι [5%] OC,TR || διατριβαι [3%] || παρατριβαι [2%]

¹² αφιστασο (-σω 3.6%) απο των τοιουτων **f**³⁵ (96.9%) syr,RP,HF,OC,TR,CP || --- **κ**A,048 (2.8%) cop,NU || two other variants (0.3%) (How could a gloss dominate the stream of transmission to the tune of 97%? Perhaps the description in verses 4 and 5 resembled some in Alexandria too closely, and they felt better without this concluding clause.)

¹³ δηλον **f**³⁵ [98%] RP,HF,OC,TR,CP || --- **κ**A,048 [2%] NU

σκεπασματα τουτοις αρκεσθησομεθα.² 9 Οί δε βουλομενοι πλουτειν εμπιπτουσιν εις πειρασμον και παγιδα και επιθυμιας πολλας ανοητους³ και βλαβερας, αιτινες βυθιζουσιν τους ανθρωπους εις ολεθρον και απωλειαν· 10 ριζα γαρ παντων των κακων εστιν η φιλαργυρια· ης τινες ορεγομενοι απεπλανηθησαν⁴ απο της πιστεως και εαυτους περιεπειραν οδυναις πολλαις.

[Lay hold on eternal life]

11 Συ δε, ω ανθρωπε του⁵ Θεου, ταυτα φευγε· διωκε δε δικαιοσυνην, ευσεβειαν, πιστιν, αγαπην, υπομονην, πραοτητα.⁶ 12 Αγωναζου τον καλον αγωνα της πιστεως· επιλαβου της αιωνιου ζωης εις ην και⁷ εκληθης—και ωμολογησας⁸ την καλην ομολογιαν ενωπιον πολλων μαρτυρων. 13 Παραγγελλω σοι⁹ ενωπιον του Θεου του ζωοποιουντος¹⁰ τα παντα, και Χριστου Ιησου του μαρτυρησαντος επι Ποντιου Πιλατου την καλην ομολογιαν, 14 τηρησαι σε την εντολην ασπιλον, ανεπιληπτον¹¹ μεχρι της επιφανειας του Κυριου ημων Ιησου Χριστου, 15 ην καιροις ιδιοις δειξει¹²—ο μακαριος και μονος Δυναστης, ο Βασιλευς των βασιλευοντων και Κυριος των κυριευοντων· 16 ο μονος εχων αθανασιαν, φως οικων απροσιτων· ον ειδεν ουδεις ανθρωπων ουδε ιδειν δυναται· ω τιμη και¹³ κρατος αιωνιον. Αμην.

[To the rich]

17 Τοις πλουσιοις εν τω νυν αιωνι παραγγελλε μη υψηλοφρονειν, μηδε ηλπικεναι¹⁴ επι πλουτου αδηλοτητι αλλ' εν¹⁵ τω¹⁶ Θεω τω ζωντι,¹⁷ τω παρεχοντι ημιν παντα πλουσιως¹⁸ εις απολαυσιν· 18 αγαθοεργειν, πλουτειν εν εργοις καλοις, ευμεταδοτους ειναι κοινωνικους 19—αποθησαυριζοντας εαυτοις θεμελιον καλον εις το μελλον, ινα επιλαβωνται της αιωνιου¹⁹ ζωης.

[A closing exhortation]

20 Ω Τιμοθεε, την παραθηκη²⁰ φυλαξον! εκτρεπομενος τας βεβηλους κενοφωνιας και αντιθεσεις της ψευδωνυμου γνωσεως 21—ην τινες επαγγελλομενοι περι την πιστιν ηστοχησαν.

Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.²¹ Αμην.^{22,1}

¹ διατροφας f³⁵ xA [90%] RP, HF, OC, TR, CP, NU || διατροφην 048* [10%]

² αρκεσθησομεθα *rell* || αρκεσθησωμεθα [5%] CP

³ ανοητους *rell* || ανοητους [3%] CP

⁴ απεπλανηθησαν *rell* || αποπλανηθησαν CP

⁵ του f³⁵ [98%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA, I [2%] NU

⁶ πραοτητα f³⁵ [95%] RP, HF, OC, TR, CP || πραυτητα [2%] || πραυπαθιαν xA [3%] NU

⁷ και f³⁵ [40%] OC, TR || --- xA [60%] RP, HF, CP, NU (OC has small type.)

⁸ ωμολογησας *rell* || ομολογησας [10%]

⁹ σοι f³⁵ A [98%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] || --- x [2%]

¹⁰ ζωοποιουντος f³⁵ x [95%] RP, HF, OC, TR, CP || ζωογονουντος A [5%] NU

¹¹ ανεπιληπτον f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || ανεπιλημπτον x [3%] NU

¹² δειξει *rell* || δειξη [2%] CP || δειξει [1%]

¹³ και f³⁵ xA [85%] RP, HF, OC, TR, NU || --- [15%] CP

¹⁴ ηλπικεναι *rell* || ελπικεναι [10%] || ελπικειν [2%]

¹⁵ εν f³⁵ (78.6%) RP, HF, OC, TR, CP || επι xA, I (19.8%) NU || --- (0.3%) || three other variants (1.2%) (This and the following two sets are all handled together in TuT as a single set, but with thirteen variants; I separated them so as to highlight the basic choices.)

¹⁶ τω f³⁵ A, I (91.7%) RP, HF, OC, TR, CP || --- x (7.1%) NU || three other variants (1.2%)

¹⁷ τω ζωντι f³⁵ (88.4%) RP, HF, OC, TR, CP || 2 (3.6%) || --- xA, I (6.8%) NU || three other variants (1.2%) (If the original form were επι θεω, as in NU, who would change it to the longer, more complex form? The choice of NU is surely inferior.)

¹⁸ παντα πλουσιως f³⁵ x [92%] RP, HF, OC, CP, NU || 2 [1%] || ~ 21 [5%] TR || τα παντα πλουσιως A [2%]

¹⁹ αιωνιου f³⁵ [92%] RP, OC, TR, CP || αιωνιου HF || οντως xA [6%] lat, syr, cop, NU || οντως αιωνιου [2%] (The reading of the three ancient versions is interesting and attractive, but the voice of the MSS is overwhelming.)

²⁰ παραθηκη f³⁵ xA [80%] RP, HF, NU || παρακαταθηκη [20%] OC, TR, CP

²¹ μετὰ σοῦ f³⁵ 048 [97%] RP, HF, OC, TR, CP || μεθ υμων xA [3%] NU (The letter is addressed to a single individual, and in case anyone should forget, the previous verse begins with "O Timothy". The Alexandrian variant is clearly in error. To trot out the 'harder reading' canon in a case like this I consider to be irresponsible.)

²² αμην f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP || --- xA [3%] NU

¹ The citation of f^{35} is based on seventeen MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 444, 928, 1249, 1548, 1637, 1855, 1892, 1897 [1:1-3:16], 2466, 2587 and 2723—all of which I collated myself. None of them is a 'perfect' representative of f^{35} in 1 Timothy, as it stands, but the exemplars of 444 and 2466 probably were. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Constantinople, Trikala, Mt. Athos [four different monasteries], Rome, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception.

I have included six published editions in the apparatus—RP, HF, OC, TR, CP, NU. RP = Robinson-Pierpont (2005), HF = Hodges-Farstad, OC = the Greek Text of the Greek Orthodox Church (also used by other Orthodox Churches; I have not collated OC, so it may have some private readings not noted in the apparatus), TR = *Textus Receptus*, CP = Complutensian Polyglot, NU = N-A²⁶/UBS³ (N-A²⁷/UBS⁴ offer changes in the critical apparatus, not in the text; the text is still that of N-A²⁶/UBS³).

In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant, within either () or []. I have used () for the evidence taken from TuT, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I had to revert to von Soden and the apparatus of N-A²⁷, supplementing from other sources where possible (Scrivener and Tischendorf)—the percentages offered, I have used [] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources.

I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed $\pm 1\%$; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed $\pm 3\%$; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed $\pm 15\%$.

As an arbitrary decision, I have limited the citation of individual MSS to those dated to the 5th century or earlier; the same holds for the sporadic citation of early versions. I use *rell* to indicate that the reading is supported by all other witnesses, and printed editions (of the six included in the apparatus), compared to the other reading. The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com/fonts.html>.